

זוהר היומי

זוהר דברים – דף רפ"ה ע"א

פרשת וילך

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (רפ"ד ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

אֵלָא דָא הִיא רְזָא דְמִלָּה, מִשָּׁה לְגִרְמִיָּה לָא קֹאמֵר דָּא, אֵלָא לְיִשְׂרָאֵל.

תרגום לעברית

אֵלָא כָּאן יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל, שָׁם שִׁיר, וְכָאן שִׁירָה. זֶה זָכָר, וְזוֹ נִקְבָּה. וְהָרִי שְׁנִינוּ, כָּל הַנְּבִיאִים כָּלָם לְגַבֵּי מִשָּׁה כְּמוֹ קוֹף בְּעִינֵי בְּנֵי אָדָם, וְהֵם אָמְרוּ שִׁיר, וּמִשָּׁה אָמַר שִׁירָה. (וּמִנֵּין לָנוּ שֶׁזֶּה הִיא נִקְבָּה, 'שִׁכְתוּב וַעֲנַתָּה הַשִּׁירָה וְגו') מִשָּׁה הָיָה לוֹ לומר שִׁיר, וְהֵם שִׁירָה. אֵלָא זֶהוּ סוּד הַדְּבָר, מִשָּׁה לָא אָמַר אֶת זֶה לְעַצְמוֹ, אֵלָא לְיִשְׂרָאֵל.

טקסט הזוהר

אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, לָאוּ הָכִי, אֵלָא, מִשָּׁה וְדָאִי מִהֲכָא אֲשֶׁתְּמוּדַע, דְּאִיהוּ בְּדִרְגָּא עֲלָאָה יִתִּיר מִכָּלָא. מִשָּׁה סָלִיק מִתַּתָּא לְעִילָא, וְאִינוּן נַחְתִּי מִעִילָא לְתַתָּא. הוּא סָלִיק מִתַּתָּא לְעִילָא, כְּמָה דְּתַנִּינָן מַעְלִין בְּקִדְשׁ וְאִין מוֹרִידִין. מִשָּׁה סָלִיק מִתַּתָּא לְעִילָא, דְּאָמַר שִׁירָה תוֹשְׁבַתָּא דְּמִטְרוֹנִיתָא, דְּאִיהִי מְשַׁבַּחַת לְמַלְכָּא. וּמִשָּׁה בְּכָלָא (ס"א במלכא) אֲתַאָּחַד. וְאִינוּן נַחְתִּי מִעִילָא לְתַתָּא, דְּאָמְרוּ שִׁיר, דְּהוּא שְׁבַחָא דְּמִשְׁבַּחָא מַלְכָּא לְמִטְרוֹנִיתָא, וְאִינוּן בְּמִטְרוֹנִיתָא אֲתַאָּחַדוּ. וְעַל דָּא, בְּהָאִי אֲשֶׁתְּמוּדַע שְׁבַחָא דְּמִשָּׁה, יִתִּיר מִכָּלָהוּ.

וְהִינּוּ דְכָתִיב, (שמות טו) אֲזַיְשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיְי, שִׁירָתָא דְמִטְרוֹנִיתָא לְמֵאן. לַיְי. וּבְגִין כֶּה, וַיְכָתוּב מֹשֶׁה אֶת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת, וְעֲנָתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת.

תרגום לעברית

אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, לֹא כֶּה, אֲלֵא מֹשֶׁה וְדָאֵי נֹדַע מִכָּאן שֶׁהוּא בְּדִרְגָּה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה מִהַכֹּל. מֹשֶׁה עָלָה מִלְמַטָּה לְמַעְלָה, וְהֵם יָרְדוּ מִלְמַעְלָה לְמַטָּה. הוּא עָלָה מִלְמַטָּה לְמַעְלָה, כְּמוֹ שֶׁשָּׁנִינוּ, מַעְלִין בְּקֹדֶשׁ וְאִין מוֹרִידִין. מֹשֶׁה עָלָה מִלְמַטָּה לְמַעְלָה, שְׁאָמַר שִׁירָה, תִּשְׁבַּחַת הַמֶּלֶכָה שֶׁהִיא מְשַׁבַּחַת לְמֶלֶךְ. וּמֹשֶׁה נֶאֱחָז בְּכָל (במלך). וְהֵם יָרְדוּ מִלְמַעְלָה לְמַטָּה, שְׁאָמְרוּ שִׁיר, שֶׁהוּא שְׁבַח שְׁמִשְׁבַּח הַמֶּלֶךְ אֶת הַמֶּלֶכָה, וְהֵם נֶאֱחָזוּ בַּמֶּלֶכָה. וְעַל זֶה בָּזָה נֹדַע שְׁבַחוֹ שֶׁל מֹשֶׁה יוֹתֵר מִכָּלם. וְהִנּוּ שְׁכָתוּב, (שמות טו) אֲזַיְשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַה'. שִׁיר הַמֶּלֶכָה. לְמִי? לַה'. וְלָכֵן וַיְכָתוּב מֹשֶׁה אֶת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת, וְעֲנָתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת.

טקסט הזהר

וְעֲנָתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת, וְעֲנֵנוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִכְּעֵי לִיָּה. אֲלֵא רָזָא דְמֶלֶה כְּמָה דְאֻקִּימָנָא, דְכָתִיב, (איוב כ) וְאֶרֶץ מִתְקוּמָמָה לוֹ, וּמֹשֶׁה בְּכָלֵא אֶסְתַּכֵּל, וְעַל דָּא אָמַר שִׁירָה, בְּגִין לְאֶתְאֲחָדָא מְלִין בְּאֶתֶר דָּא, לְמַהֲוֵי עֲלִיָּהוּ דִּינָא, דְכָתִיב וְעֲנָתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו. וְלָמָּה. דְכָתִיב כִּי אֲנִי יַדְעָתִי אֶת יִצְרוֹ, וְכָתִיב כִּי יַדְעָתִי אַחֲרֵי מוֹתִי וְגו'. וְכַד תַּעֲבֹדוּ דָא, מִיָּד וְעֲנָתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו לְעַד.

תרגום לעברית

וְעֲנָתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת?! וְעֲנֵנוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֵיךְ צָרִיךְ לוֹ לְהִיּוֹת! אֲלֵא סוּד הַדְּבָר כְּפִי שְׁפִאֲרָנוּ, שְׁכָתוּב (איוב כ) וְאֶרֶץ מִתְקוּמָמָה לוֹ, וּמֹשֶׁה הִסְתַּכֵּל בְּכָל, וְעַל זֶה אָמַר שִׁירָה, כְּדִי לְאָחֹז דְּבָרִים בְּמָקוֹם הַזֶּה לְהִיּוֹת עֲלֵיהֶם דִּין, שְׁכָתוּב וְעֲנָתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו.

וְלָמָּה? שְׁכָתוּב כִּי אֲנִי יִדְעָתִי אֶת יִצְרוֹ, וְכָתוּב כִּי יִדְעָתִי אַחֲרֵי מוֹתִי וְגו'. וְכִשְׁתַּעֲשׂוּ אֶת זֶה, מִיָּד - וְעָנְתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו לְעַד.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (איוב כ) יִגְלוּ שָׁמַיִם עוֹנוֹ וְלֹא יִתִּיר, אֲבָל וְאֶרֶץ מִתְקוּמָמָה לוֹ. בְּהֵאֵי, דִּינָא אֲתַעְבִּיד לְמָאן דְּאֲתַעְבִּיד. כְּתִיב, (שמואל ב כב) וַיְדַבֵּר דָּוִד לַיְי' אֶת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת. הַשִּׁירָה תוֹשְׁבַחָתָא דְדָוִד הוּא, בְּגִין דְּאָמַר שִׁירָה מִתְתָּא לְעִילָא, וְזָכָה לְהֵאֵי דְרָגָא, וְלֹא אָמַר הֵאֵי שִׁירָה, אֲלֵא בְּסוּף יוֹמוֹי, דְּהָהּ בְּשָׁלִימוֹ יִתִּיר מִהֵאֵי שִׁירָה. כְּמָה דְתַנִּינָן, אַל תֵּאֲמָן בְּעֶצְמָךְ עַד יוֹם מוֹתָךְ. וְהֵכָא, אֲמַאי זָכָה דָּוִד לְמִימַר שִׁירָתָא מִתְתָּא לְעִילָא, בְּסוּף יוֹמוֹי. דְּהָהּ בְּנִיחָא מְכַל סְטְרוֹי, דְּכְתִיב, (שם) בְּיוֹם הַצִּיל יְי' אוֹתוֹ מִכַּף כָּל אֹיְבָיו.

תרגום לעברית

בֹּא וּרְאֵה, כְּתוּב יִגְלוּ שָׁמַיִם עוֹנוֹ, וְלֹא יוֹתֵר, אֲבָל - וְאֶרֶץ מִתְקוּמָמָה לוֹ. בְּזֶה נַעֲשֶׂה דִין לְמִי שֶׁנַּעֲשֶׂה. כְּתוּב, (שמואל ב כב) וַיְדַבֵּר דָּוִד לַה' אֶת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת. כָּאֵן תִּשְׁבַּחַת שֶׁל דָּוִד הִיא, מִשּׁוּם שֶׁאָמַר שִׁירָה מְלֻמָּטָה לְמַעְלָה, וְזָכָה לְדִרְגָּה הַזֹּאת, וְלֹא אָמַר שִׁירָה זֹאת אֲלֵא בְּסוּף יָמָיו, שֶׁהָיָה יוֹתֵר בְּשָׁלְמוֹת מִהַשִּׁירָה הַזֹּאת, כְּמוֹ שֶׁשֶּׁנִּינּוּ (אבות פ"ב) אַל תֵּאֲמָן בְּעֶצְמָךְ עַד יוֹם מוֹתָךְ. וְכָאֵן לָמָּה זָכָה דָּוִד לומר שִׁירָה מְלֻמָּטָה לְמַעְלָה בְּסוּף יָמָיו? שֶׁהָיָה בְּמִנוּחָה מְכַל צַדִּיקוֹ, שְׁכָתוּב בְּיוֹם הַצִּיל ה' אוֹתוֹ מִכַּף כָּל אֹיְבָיו.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שִׁירָתָא מְעִילָא מְכַלָּא מֵאֵי הִיא. כְּמָה דְתַנִּינָן בְּרִזָּא דְמִתְנִיתִין, בְּמַלְיָן וּבְעוֹבְדָא הָכִי (ס"א הוא) נִמִּי מִתְתָּא לְעִילָא, וּמַעֲיָלָא לְתַתָּא. וְלִכְתָּר לְכוּוֹנָא בְּלָבָא, וְלִקְשָׁרָא כָּלָא בְּחַד קְשָׁרָא.

אמר רבי שמעון, שירה מעלה מהכל מהי? כמו ששנינו בסוד המשנה, בדבורים ובמעשה כף (הוא) גם מלמטה למעלה ומלמעלה למטה, ואחר כך לכוון את הלב, ולקשר הכל בקשר אחד.

טקסט הזהר

מנלן ממשה, בקדמיתא, מתתא לעילא, (דברים לב) כי שם יי' אקרא. מאי אקרא. כמה דכתיב, (ויקרא א) ויקרא אל משה, דא שכנתא. לבתר, הבו גדל לאלהינו, דא מלכא עלאה. לבתר נחית בדרגוי מעילא לתתא, דכתיב צדיק וישר. לבתר קשיר קשרא דמהימנותא ואמר, הוא, ודא הוא קשרא לכלא.

תרגום לעברית

מנין לנו? ממשה, בהתחלה מלמטה למעלה, (דברים לב) כי שם ה' אקרא. מה זה אקרא? כמו שכתוב ויקרא אל משה - זו השכינה. אחר כך, הבו גדל לאלהינו - זה מלך העליון. אחר כך ירד בדרגותיו מלמעלה למטה, שכתוב צדיק וישר. אחר כך קושר קשר האמונה ואומר הוא, וזהו קשר לכל.

טקסט הזהר

בגין כך, בעי בר נש לסדרא שבחא דמאריה כהאי גוונא, בקדמיתא מתתא לעילא, לסלקא יקרא דמאריה, לאתר דשקיו דעמיקא (ע' ע"א) דבירא נגיד ונפיק. לבתר (נגיד) לאמשכא מעילא לתתא, מההוא שקיו דנחלא, לכל דרגא ודרגא, עד דרגא בתראה, לאמשכא ברכאן לכלא, מלעילא לתתא. לבתר בעי לקשרא קשרא בכלא, קשרא דמהימנותא. ודא הוא בר נש דאוקיר לשמא דמאריה, ליחדא שמא קדישא. ועל דא כתיב, (שמואל א ב) כי מכבדי אכבד, כי מכבדי לעלמא דא, אכבד בעלמא דאתי.

משום כך צריך אדם לסדר שבת רבוננו כמו זה. בהתחלה מלמטה למעלה, להעלות כבוד רבוננו למקום שהשקאת עמך הבאר שופעת ויוצאת. אחר כך (שופע) להמשיך מלמעלה למטה מאותה השקאת הנחל לכל דרגה ודרגה, עד הדרגה האחרונה, להמשיך ברכות לכל מלמעלה למטה. אחר כך צריך לקשר קשר בכל, קשר האמונה. וזהו האדם שמכבד שם רבוננו ליחד את השם הקדוש, ועל זה כתוב (שמואל א ב) כי מכבדי אכבד. כי מכבדי - לעולם הזה. אכבד - לעולם הבא.

טקסט הזוהר

ובזוי יקלו, מאי ובזוי יקלו. דא הוא מאן דלא ידע ליחדא שמה קדישא, ולקשרא קשרא דמהימנותא, ולאמשכא ברכאן לאתר דאצטריך, ולאוקיר שמה דמאריה. וכל מאן דלא ידע לאוקיר שמה דמאריה, טב ליה דלא אברי.

תרגום לעברית

ובזוי יקלו. מה זה ובזוי יקלו? זהו מי שלא יודע ליחד את השם הקדוש, ולקשר קשר האמונה, ולהמשיך ברכות למקום שצריך ולכבד שם רבוננו. וכל מי שלא יודע לכבד את שם רבוננו, טוב לו שלא נברא.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (רפ"ה ע"ב) ♦

טקסט הזוהר

אמר רבי יהודה, ובזוי יקלו, מאן דלא ידע לאוקיר למאריה, ולא אתכפון באמו, דתנינן גדול העונה אמן יותר מן המברך. והא אוקימנא קמיה דרבי שמעון, דאמן, משיך ברכאן מבוועא למלכא, וממלכא למטרוניתא (דא כנסת ישראל). ובאתון גליפין דרבי אלעזר, מאל'ף למ"ם, וממ"ם לנו"ן. כיון דמטו ברכאן לנו, מתמן נגדין

אמר רבי יהודה, ובזי יקלו, מי שלא לכבד את רבונו ולא מתפון באמן, ששנינו, גדול העונה אמן יותר מן המברה. והרי בארנו לפני רבי שמעון, שאמן מושך ברכות ממבוע המלך, ומהמלך למלכה (זו כנסת ישראל). ובאותיות חקוקות של רבי אלעזר, מאל'ף למ'ם, וממ'ם לנו'ן. כיון שמגיעות הברכות לנו'ן, משם שופעות ויוצאות ברכות לעליונים ולתחתונים ומתפשטות בכל. וקול יוצא: השקו מהשקאת הברכות שהוציא פלוגי עבד המלך הקדוש.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.